

Tee Itse

VAIKEUSASTE

Projekti sopii kaikille, mutta se vaatii aikaa ja huolellisuutta.

HELPPO

VAIKEA

VIE AIKAA

Nämä portaat tulivat valmiiksi pitkässä viikonlopussa.

HINTA

Noin 300 euroa ilman jyrsimen vuokraa.

MATERIAALIT

- Hiomalaikkoja, jyväkoko 80, 120 ja 180
- Akryylimassaa
- Puukittiiä
- Maalia
- Kovavahaöljyä
- Hoitoainetta
- Teippiä suojaamiseen

ERIKOISTYÖKALUT

- Maalijyrsin
- Kaavin

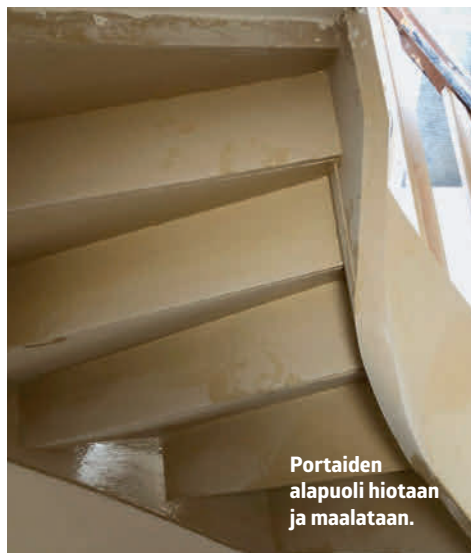
Matto pitää poistaa puun pinnalta.

Vanha vernissa pitää hioa kokonaan pois ennen öljyämistä.

Maalikerrokset pitää kaapia ja hioa pois ennen maalaamista.

Portaiden alapuoli hiotaan ja maalataan.

KAAVIN poistaa tehokkaasti paksuja maali- ja lakkakerroksia.

MAALIJYRSIN on selvästi paras kone paksun lakka- ja vernissakerroksen poistoon.

MONITOIMITYÖKALU sahaa ja hioo, ja sen kolmiokärki yltää nurkan perälle.

EPÄKESKOHIAMAKONE hioo askelmat nopeasti sekä karkealla että hienolla hiomapaperilla.

KÄRKIHIOMAKONE mahtuu paikkoihin, joihin epäkeskohiomakone ei yllä.

TÄYSI MUUTOS

Vanhojen ja rumien portaiden kunnostus voi tuntua aivan toivottomalta, **mutta niistäkin saa uuden veroiset oikeilla työkaluilla ja asenteella.**

Monta kerrosta maalia, lakkaa ja vernissaa, ja niiden päälle liimattu kokolattiamatto. Nämä portaot oli pinnoitettu uusiksi niin monta kertaa, että niiden uusiminen tuntui toivottomalta urakalta.

Vanhentuneen pinnan alla oli kuitenkin terveet, hyvistä materiaaleista tehdyt portaot, jotka oli kaiken lisäksi rakennettu hyvin. Se kävi ilmi vasta, kun kaikki lakka- ja maalikerrokset oli poistettu ja puun pinta hiottu uusiksi.

Hiotut portaot näyttivät hienoilta sellaisinaan, mutta pinta piti käsitellä, jotta portaot säilyvät hyvän näköisinä kovassa käytössä.

Portaiden nousut, reisilankut ja tyylikkäätkäiteet päätettiin maalata, ja uudet, upeat askelmat saivat kestävänsä öljykäsittelyn. Sen jälkeen hienot portaot pääsivät jälleen näkyviin, nyt uudessa kuosissa. □

Kaavi ja hio

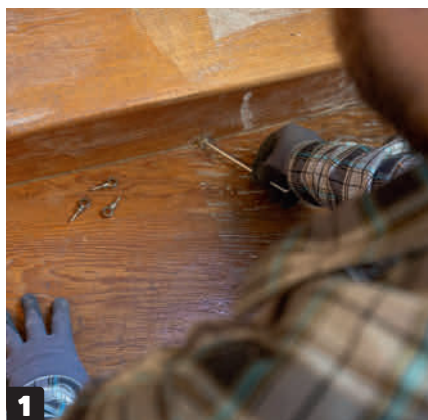
Aluksi pitää poistaa vanhat lakka- ja maalikerrokset.

Poistaminen ei onnistu tavallisella hiomakoneella, sillä lakka tukkii hiomapaperin nopeasti. Vuokrasimme sen sijaan maalijyrsimen, joka poistaa lakan ja on paljon tehokkaampi.

Kun suurin osa lakasta on poistettu, jyrsin vaihdetaan hiomakoneeseen. Portaat hiotaan aluksi jyväkoolla 80 ja lopuksi koolla 180. Hiomisessa kannattaa käyttää kuulosuojaimia, suojalaseja ja hengityssuojainta.

Maalijyrsin on ylivoimainen

Maalijyrsin on ylivoimaisesti tehokkain työkalu paksun lakka- tai vernissakerroksen poistamiseen. Koneen pyörivät terät poistavat lakkaa noin 0,3 millin paksuudelta kerrallaan. Epäkeskhiomakoneella menee samaan monta kierrosta ja hiomapaperia. Ole varovainen, jotta et tee jyrsimellä koloja portaisiin. Maalijyrsimen voi vuokrata.

1 Poista ruuvit, naulat ja muut kiinnikkeet.

Irrota maton ruuvit tai niitit ja lyö naulat syvälle pinnan alle. Metalli voi rikkoa maalijyrsimen.

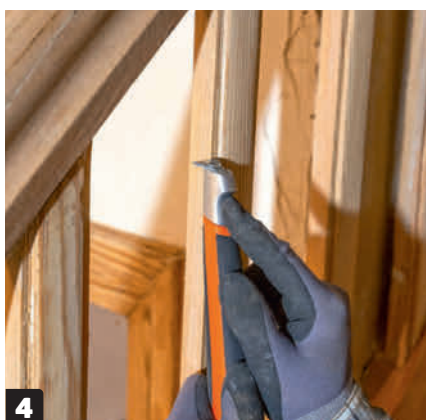
Pidä jyrsintä suorassa pintaa vasten ja pienessä liikkeessä, jotta se ei tee koloja puuhun.

Aloita järeimmällä koneella.

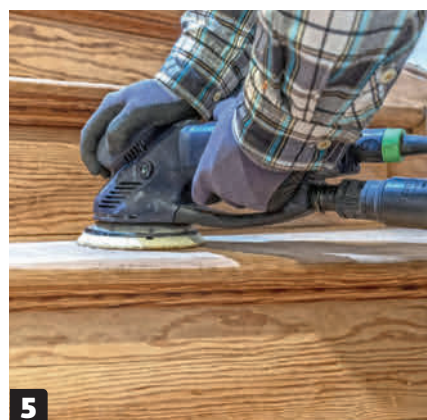
Tässä maalijyrsimellä poistetaan paksu kerros maalia portaiden alta. Jyrsintä tarvitaan myös askelmien päällä.

3 Kaavi lakka pois kaapimella esimerkiksi reisilankun päältä ja muista paikoista, joihin maalijyrsin ei mahdu.

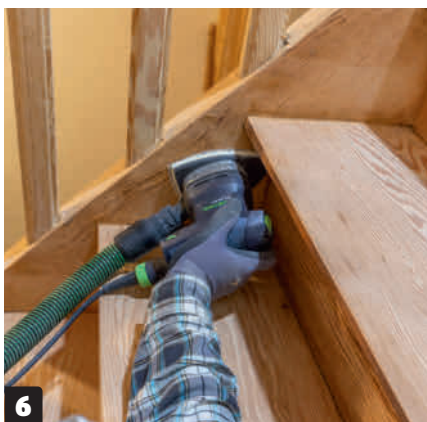

4 Kaavi lakka pois nurkkia myöten. Mitä kovemmin painat kaavinta, sitä syvemmältä se poistaa.

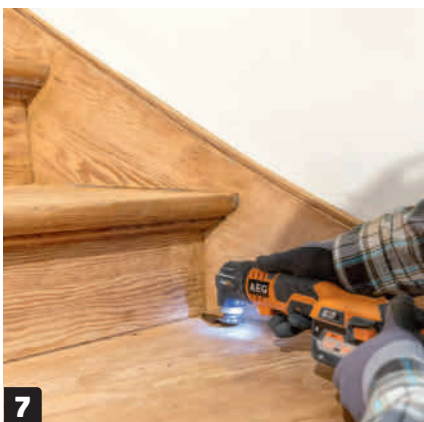
5 Hio pinnat epäkeskhiomakoneella.

Sen on tehokkaimpia hiomakoneita pyörivän liikkeensä ansiosta. Hiomaverkot ovat usein kätevämpiä kun -paperit, sillä pöly menee verkon läpi suoraan imuriin.

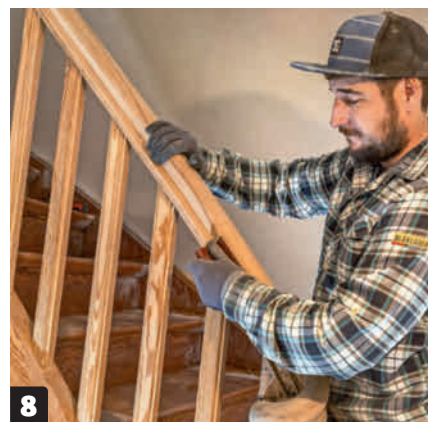

6 Hio pienet pinnat kärkihiomakoneella.

Se mahtuu helpommin pieniin koloihin ja nurkkiin.

7 **Hio nurkista asti.** Voit käyttää myös monitoimityökalua ja kolmionmuotoista hiomapohjaa.

8 Hio pienimmät yksityiskohdat käsin.

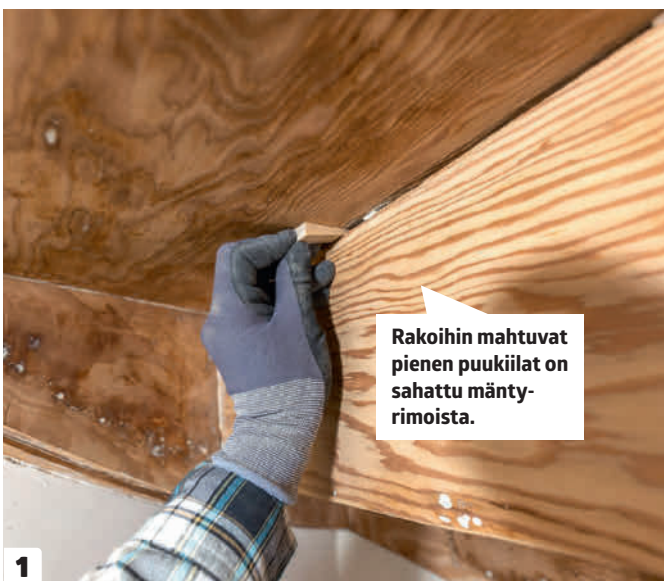
Kaiteiden pinnoissa on pieniä huulloksia, joita on mahdotonta hioa koneella.

Korjaa

Maalin ja lakan poistaminen paljastaa portaista vanhoja vaurioita. Ne pitää korjata, ennen kuin portaat voi lakata ja maalata uusiksi.

Jotkut askelmat narisevat, kun niiden päällä kävellään. Asia korjataan lyömällä pieniä puukiiloja askelman ja alla olevan nousun tai askelman ja reisirankun väliin.

Lopuksi tarkistetaan aiemmin tehdyt korjaukset. Onko ne tehty kunnolla, vai kannattaako ne uusia? Nyt on paras tilaisuus panna kaikki kuntoon.

Rakoihin mahtuvat pienen puukiilat on sahattu mänty-rimoista.

Lyö pieniä kiiloja askelmien alle,

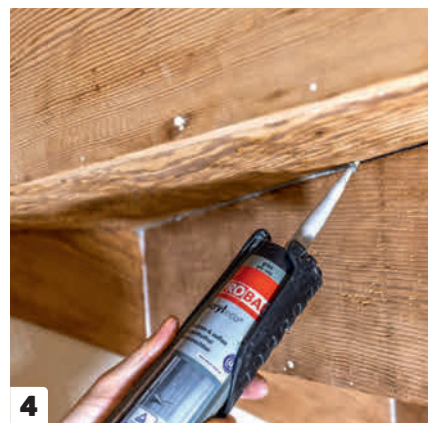
jotta narina loppuu. Tämä askelma pääsee liikkumaan nousua vasten.

2 **Lyö kiilat lujasti paikoilleen,** mutta älä niin syvälle, että askelma nousee ylöspäin.

3 **Sahaa kiilat** poikki monitoimityökalulla, nousun pintaa pitkin. Sahaa varovasti, jotta et tee reikää askelmaan.

4 Tiivistä rako hyvällä akryylimassalla.

Massa ehkäisee sitä, että porras alkaa narista.

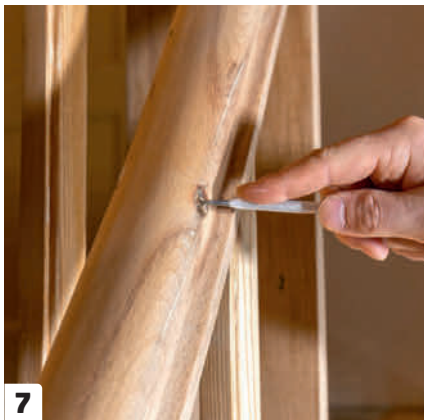
5

Naulaa irtopinnat kiinni kaiteisiin pienillä nautoilla. Lyö naulat viistosti käsijohteeseen.

6

Korjaa kolot ja syvät naarmut puukitillä. Täytä, anna kitin kuivua ja hio se kevyesti.

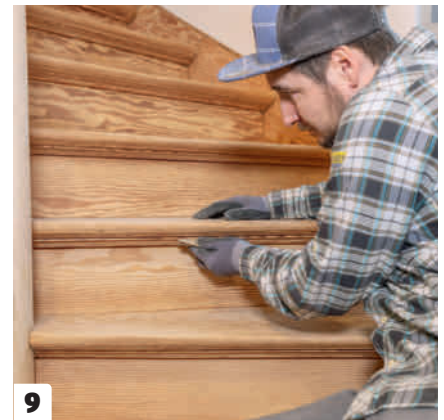
7

Tarkista vanhat korjaukset. Joskus kitti on niin vanhaa, että se murentuu. Kaavi vanha kitti pois ja täytä kolot uudelleen.

8

Hio paikkaukset, ennen kuin maalaat. Käy läpi hiomapaperilla myös ne kohdat, jotka eivät näy kunnolla. Taita hiomapaperi, jotta pääset uran pohjalle asti.

9

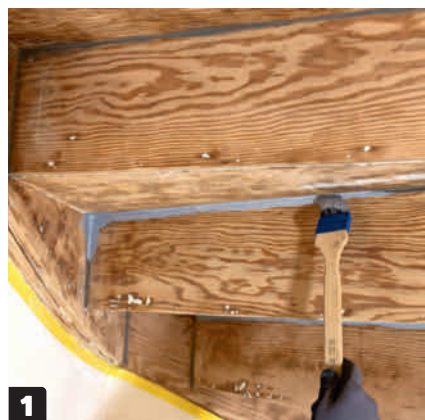
Käy läpi myös askelmien alapuolel. Poista ylimääräinen tasoite ja lakkajäämät.

Maalaa ja öljyä

Seuraavaksi hiotut puupinnat pitää käsitellä. Voit valita pintakäsittelytavan mielesi mukaan, mutta muista, että portaissa kuljetaan paljon. Käytä kestäväää ainetta, jotta et joudu tekemään samaa uudestaan muutaman vuoden päästä.

Tässä käytetään valkopigmentoitua kovavahaöljyä, jonka käsittely on helppo uusien. Lisäksi se vaalentaa puuta, joka kellastuu ajan myötä.

Portaiden alapuoli ja reisilankut maalataan, ja kaikkien pintojen annetaan kuivua ohjeiden mukaan.

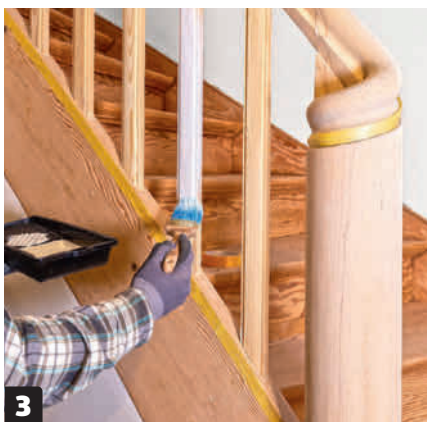
1

Maalaa reunat ja nurkat ennen isoja pintoja. Suojaa teipillä pinnat, joita ei ole tarkoitus maalata.

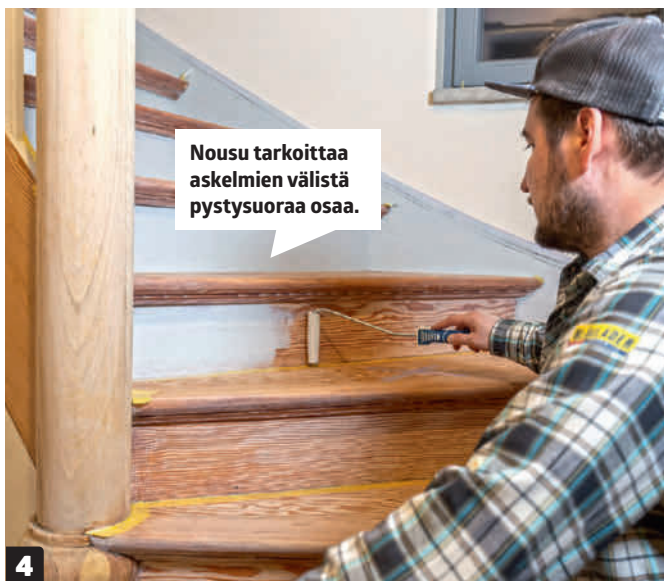
2

Maalaa isot pinna telalla. Pieni tela sopii hyvin portaisiin, joissa ei ole isoja pintoja.

3

Käytä kaiteisiin pehmeää pensseliä. Se mahtuu hyvin pieniin uriin ja syvennyksiin.

Nousu tarkoittaa askelmien välistä pystysuoraa osaa.

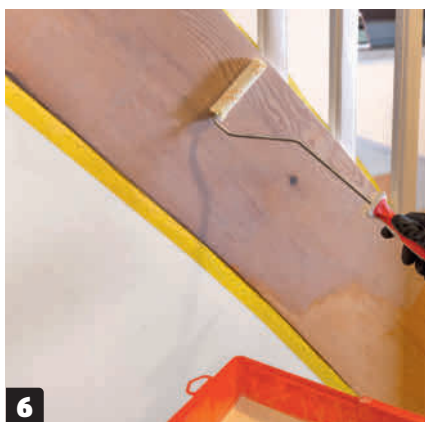
4

Maalaa nousut samalla värillä kuin reisilankut, jos haluat portaisiin vaihtelua. Toinen vaihtoehto on maalata nousut samalla värillä kuin askelmat. Se on makuasia.

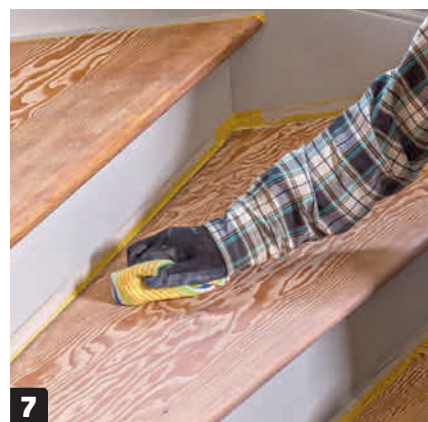
5

Käytä leveää pensseliä askelmien maalaamiseen. Tässä käytetään valko-pigmentoitua kovavahaöljyä, joka pitää hieroa syvälle puuhun.

6

Levitä öljyä reisilankkuun. Tela sopii hyvin kovavahaöljyn levittämiseen reisilankun ulkopuolelle.

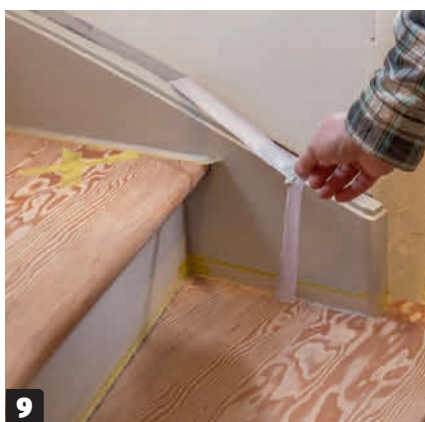
7

Poista ylimääräinen öljy puolen tunnin päästä kuivalla puuvillakankaalla. Sulje kangas ilmatiiviiseen astiaan, sillä se voi syttyä palamaan itsestään.

8

Lisäsuojaa. Joidenkin öljyjen kanssa suositellaan käytettäväksi hoitoainetta, joka antaa puulle lisäsuojaa.

9

Poista suojateipit ja korjaa pikkuvirheet esimerkiksi niistä paikoista, joissa teippi on ollut maalattavan alueen päällä.

10

Nyt portaat ovat kuin uudet. Alapuoli, reisilankut ja nousut on maalattu, ja kaiteet ja askelmat on öljytty tyylikkäästi.